

VIYANA RAPORU

(Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı - AGİK - Ocak 1987/ Viyana oturumuna sunulan rapor...)

GİRİŞ :

Bu bölümde AGİK'in kısaca önemi vurgulanıyor ve özellikle "ilkeler bölümü madde 9" a dayanılarak bu raporun sunulduğunun altı çiziliyor. Bilindiği gibi ilkeler bölümü madde 9'a göre kişiler-kuruluşlar- 35'ler dışındaki diğer ülkeler resmi-gayri resmi kesimleri AGİK'a görüş belirtebiliyorlar...

1.BÖLÜM: 12 Eylül 1980 :

Bu bölümde ise 12 Eylül sonrası gelişmeler kısaca sergileniyor. Uluslararası planda 12 Eylül'ün nasıl karşılandığı vurgulanıyor. 5'lerin davasına değiniliyor. Ve 1985 yılı sonuna geliniyor. Raporun bundan sonraki bölümleri özellikle 1986 yılındaki gelişmelere ve insan hakları ihlallerine değiniliyor, böylece rejimde bir nitelik değişikliği olmadığı vurgulanmaya çalışılıyor.

2. BÖLÜM: Sıkıyönetim ve Olağanüstü hal:

Günümüzde sıkıyönetim 5 ilde, olağanüstü hal ise 8 ilde devam ediyor. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü halin diğer illerde kaldırılmış olması birşey farketmiyor. Valilerin yetkileri, yeni Polis Yasası sıkıyönetimin sivilleşerek kurumlaşmasını gösteriyor.(örnekler...)

3. BÖLÜM: Sendikal hak ve özgürlükler :

Sendikalar yasası, DİSK davası(kararı) gibi konular üzerinde duruluyor. Ahmet Erol'un Frankfurt paneline(13.9.1986) sunduğu rapor ekte veriliyor.

4. BÖLÜM: Düşünce özgürlüğü ve basın :

Düşünce özgürlüğü üzerindeki kısıtlamalar, mu zır yasası 140-142-142(ve 163) TCK maddelerinin 12 Eylülden sonra nasıl yaygınca ve kimlere karşı uygulandığı anlatılıyor. Ulusal sorun üzerinde duruluyor.

5.BÖLÜM : Vatandaşlıktan atılma:

2383 No.lu yasa ve uygulamaları anlatılıyor. ANKA'nın araştırması vurgulanıyor. (12 Eylülden beri 8592 kişi siyasal nedenlerden vatandaşlıklarını yitirmişler). Örsan Öymen ve Turgut Kazan'ın basında çıkan konuyla ilgili yazıları ekte veriliyor.

6.BÖLÜM : İşkenceler ve hapisane koşulları :

İşkenceyle ilgili 1986 yılı basın taraması, Nökte'nin 2 ve 9 şubat 1986 sayılarının çevirilerinden son F. Saflar dosyasına kadar 70 sayfalık en geniş bölüm. Hapishane koşullarıyla ilgili Bilim ve Sanat Agustos 1986 sayısında çıkan dosyanın çevirisi ekte veriliyor.

7. BÖLÜM : Hukuksal yapı :

12 Eylül hukukuyla insan hakları ihlallerinin bir türlü yasal güvence kazandığı vurgulanıyor. Cumhuriyetin 12-13-14 Mayıs 1986 sayılarında çıkan "12 Eylül ve yasalar" dosyasının çevirisi ekte veriliyor.

SONUÇ :

Türkiye hükümetinin Helsinki Nihai Senedini, Avrupa İnsan hakları sözleşmesi, evrensel bildirge altındaki imzalarına saygı göstermediği vurgulanıyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV